

Ez nem újságírás, ez politikai nehézfegyverzet

Rényi Pál Dániel

május 18., csütörtök 9:14

<https://tldr.444.hu/2017/05/18/fideszmedia>

- Orbán Viktor több tízmilliárd forint közpénzből építettett új médiabirodalmat a választásokra készülő Fidesznek azután, hogy összeveszett Simicska Lajossal.
- Az új csatornák Habony Árpád és Rogán Antal politikai irányítása alatt állnak. A szerkesztőségek tőlük kapják meg a legfontosabb, kritika nélkül közvetítendő politikai üzeneteket.
- A kormány propagandára és ellenfelei lejáratására is használja az új médiabirodalmát, sokkal hatékonyabban és intenzívebben bármelyik elődjénél.
- A több száz újságból, weboldalakból, tévékből, rádiókból, médiaügynökségekből álló kiterjedt hálózat, illetve az azt vezénylő politikai akarat célja, hogy végleg átalakítsa a hazai nyilvánosságot.
- Ennek érdekében a Fidesz új médiaháborút indított minden olyan kritikus sajtóorgánium ellen, amit nem tud a befolyása alá vonni.

„KIÁLLT A ROGÁN, ÉS ELKEZDETT ARRÓL BESZÉLNI, AZÉRT VAN A MÉDIA, HOGY HASZNÁLJUK, MEG HOGY EZ NEM A KÍSÉRLETEZGETÉS, ÉS NEM AZ ÖNMEGVALÓSÍTÁS IDŐSZAKA. FEGYELMET VÁR A PÁRT NYILATKOZÓ POLITIKUSAITÓL, AZOKAT A KIFEJEZÉSEKET ÉS PANELEKET KELL HASZNÁLNI, AMIKET A KABINETIRODA ÍRÁSBA AD. AZTÁN NÉHÁNY HÉTTTEL KÉSŐBB TALÁLKOZTAM AZ EGYIK KORMÁNYPÁRTI LAP FŐSZERKESZTŐJÉVEL, ÉS NEKIK PONT UGYANEZT MONDTA.”

Egy fideszes képviselő mesélte el a fentieket néhány héttel a párt februári, háromnapos visegrádi frakciótanácskozása után. A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter Századvég-diagramok előtt magyarázta el a politikusoknak, mit várnak tőlük a mikrofonok előtt.

Amikor Rogán úgy fogalmazott: „azért van média, hogy használjuk”, arra célzott, hogy a 2016-os nagy felvásárlások után már a párt rendelkezésére áll az újonnan kiépült médiabirodalom. Tavaly a Fidesz közpénzforintok tízmilliárdjait mozdította meg, hogy lapokat, tévéket vásároljon fel, és döntő fölényt szerezzen a közéleti médiapiacra. A bevásárlásokra és átcsoportosításokra a Simicska-média elvesztése miatt volt szükség.

A szakítás után Orbán Viktor úgy próbálta újra fölépíteni a pártmédiát, hogy ne legyen kiszolgáltatott egyetlen érdekcsoportnak sem, és központilag, közvetlenül tudja ellenőrizni a legfontosabb tartalmakat. Több, egymástól független, akár egymásnak konkurenciát jelentő támogatóját is arra biztatta, vállaljon szerepet a Fidesz-nyilvánosság újjáépítésében. A legfontosabb és legnagyobb portfóliót legbizalmasabb embere, Mészáros Lőrinc kapta.

2015 előtt, a régi médiastruktúrában is működtek olyan Fidesz-barát médiumok, amelyek nem tartoztak a „központi pártsajtóhoz”, azaz a Simicska-birodalomhoz. Az éveken át miniszteri székben reménykedő Széles Gábor például lelkesen pénzelte az Echo Tv-t és a Magyar Hírlapot, Bencsik András évtizedek óta szerkeszti a Demokrata hetilapot. De a szó szerint vett pártsajtót a Simicska tulajdonában álló Nemzet-csoport, illetve annak vezérigazgatója, Liskay Gábor irányította: a Magyar Nemzet, a Hír Tv, az ingyenes Metropol, a Lánchíd Rádió és a Class FM híreit a napilap Üllői úti összevont szerkesztőségében állították elő, a párt és a médiacsoport szoros, napi kapcsolatban álltak. Tarr Péter, a Hír TV vezérigazgató-helyettese erről később a Kreatívnek le is nyilatkozta, hogy „hetente jártak be hozzájuk a kormányzati kapcsolattartók egyeztetni, kit hívjanak be a tévébe, és miről kérdezik őket majd”.

Az új fideszes médiavilágnak tehát már nem egy, hanem több központja lett. Az elmúlt másfél-két évben különböző érdekcsoportok több médiumot szereztek, illetve alapítottak meg:

- Habony Árpád Győri Tiborral, a miniszterelnök jogi tanácsadójával közös médiacéget alapított: a Modern Media Group adja ki a 888-at és a Lokál ingyenes bulvárnapi lapot.
- A tanácsadóval szorosan együttműködő Andy Vajna több mint 10 milliárd forint állami (eximbankos) hitelből megvásárolta a TV2-t, és elfoglalta a Rádió 1-et.
- Ómolnár Miklós, a Storytól távozott főszerkesztő Ripost címmel új híroldalt, majd nyomtatott bulvárlapot, tévé- és rádióműsort indított.
- Schmidt Mária bekebelezte a Figyelőt.
- Liskay Gábor a Magyar Nemzetet elhagyva Magyar Időket csinált a Napi Gazdaságból, majd megalapította a Karc FM rádiót. Később ő lett a vezetője a megyei lapok többségét kiadó Mediaworksnek, amit Mészáros Lőrinc vásárolt fel. 12 megyei lap (Heves Megyei Hírlap, Új Dunántúli Napló, 24 óra, Somogyi Hírlap, Tolnai Népújság, Új Néplap, Békés Megyei Hírlap, Petőfi Népe, Fejér Megyei Hírlap, Napló, Vas Népe, Zalai Hírlap) mellett így a Fidesz mellé került a Világgazdaság, a Menedzser Magazin és a Nemzeti Sport is.
- Mészáros megvásárolta az Echo TV-t is, és a Simicska-féle Hír TV-től kezdett átcsábítani munkatársakat.
- A Szemerey Tamás - Matolcsy György jegybankelnök unokatestvére - köreihez sorolt New Wave-cégcsoport az akkor még állami MKB-tól kapott hitelből megvásárolta az Origót, amit azóta az ügyvezető Száraz István vett a nevére.

Rogán paraván mögül irányítja a propagandát

Látszólag tagoltabb az új médiabirodalom, kommunikációs szempontból mégis feszesebb az összetartás, mint azelőtt volt. Ezt az állami hirdetések 2015-ben átalakított, központosított rendszere is garantálja.

ROGÁN ANTAL KOMMUNIKÁCIÓS MINISZTERIUMÁT AZÉRT HOZTA LÉTRE ORBÁN VIKTOR, HOGY A NEMZETI KOMMUNIKÁCIÓS HIVATALON KERESZTÜL MÉG SZOROSABB IRÁNYÍTÁS ALÁ VONJA AZ ÁLLAMI MÉDIAKÖLTÉSEKET, ÉS ÍGY A MÉDIÁT.

A hivatal első évében 25 milliárd forint felett rendelkezett, tavaly óta pedig már felső határ nélkül utalhatja ki a pénzeket az állami kampányok után. Orbánék ezekkel a kifizetésekkel jutalmazták és fegyelmezik a tulajokat, biztosítják az egységes működést és a kormánypropaganda áramlását. Ennek érdekében az állam tavaly, a kormányzati ciklus közepén már 80 százalékkal több pénzt költött el a médiapiacra, mint egy évvel korábban, máskülönb az új fideszes portálok és csatornák nem lettek volna finanszírozhatóak. Az állam csak a tévés piacon 2,63 milliárdról közel 6,3 milliárdra emelte a költségeit ebben a szegmensben.

A 2016-os menekültellenes kampány számai viszonylag pontos képet adnak arról, milyen szoros politikai kontroll valósul meg a kifizetések során. 2016-ban 10 milliárdos nagyságrendben ment közpénz ilyen kampányokra. Az online és a nyomtatott sajtó esetében egyaránt a költségek 65 százaléka, a legsúlyosabb tévés piacon az állami pénzek több mint 90 százaléka kerül kormányközeli médiumokhoz. Csak a TV2-csoportnál a tévés kifizetések háromnegyede, listaáron 2,2 milliárd forint landolt. Habony Árpád és a Modern Media Group állami forrásból tavaly 1 milliárd forint bevételt könyvelt el, és a kampány közeledtével a tempó csak gyorsul: idén télen a Miniszterelnöki Kabinetiroda 9 milliárd forint értékben bízta meg a New Land Media ügynökséget a kormánykampány folytatásával.

A hivatali irányító Rogán kimondottan Orbán Viktor kérésére vonult vissza szinte teljesen a nyilvánosságtól, miután a miniszter állandó támadások céltáblájává vált, a belvárosi ingatlanügyek, a letelepedési kötvény- és más bizniszek valamint a helikopteres utazás utáni kínos magyarázkodás miatt. Rogán azóta nyilvános szereplést alig vállal, az elmúlt hónapokban kis túlzással csak akkor hagyta el a parlamenti irodáját, amikor Orbán táskáját hordta az Európai Néppárt maastrichti találkozóján, majd később a brüsszeli magyar vitanapon. A miniszterelnök Rogán külföldi „meghívásaival” azt üzentte a párt erős embereinek, hogy a kormányban a munka mellett továbbra is a feltétlen lojalitás az előrejutás kulcsa.

Rogán és 200 fős minisztériuma irányítja a hivatalos kormánykommunikációt, ők határozzák meg a tévé- és plakátkampányok szöveg- és képi világát, felügyelik az új médiabirodalom politikai tartalmait, sőt a legfontosabb cikkek, anyagok elkészítésében is részt vesznek. Miniszterként Rogán hetente tart eligazításokat az aktuális kommunikációs irányokról, a médiában használandó kulcsszavakról, panelekről a kormánypárt beszélő fejeinek – köztük Kósa Lajos Fidesz-frakcióvezetőnek, Németh Szilárd Fidesz-alelnöknek vagy a KDNP-s Hollik Istvánnak –, a kormánypárti média tartalomfelelőseinek és a fideszes elemzőknek is. A közmédiá tartalmi vezetői – Várhegyi Attila és a szakmában csak „Pitbullnak” becézett Németh Zsolt hírigazgató – szintén Rogán stábjával állnak kapcsolatban.

A Miniszterelnöki Kabinetiroda a kormánnyal két éve 6 milliárdos bruttó tanácsadói szerződésben álló Századvég-csoporton keresztül készített nagy mintás és fókuszcsoportos felméréseket, amiknek a segítségével kiválasztják a nyilvánosságban használandó kifejezéseket. A munkához szükséges közvélemény-kutatásokat a Kód Piac-, Vélemény- és Médiakutató készíti. Mivel nem közvetlenül az állammal szerződnek, közérdekű információként ezek a kutatások nem hozzáférhetőek. A kormánynak

van egy 4,4 milliárdos szerződése a Nézőpont-csoporttal is, de a kampánypraktikákhoz Rogán és Habony az általuk irányított századvéges teamre támaszkodik.

„Kifejezetten olyan, könnyen visszaidézhető szókapcsolatokat, kifejezéseket keresnek a kampányokhoz, amelyek erős negatív érzelmi reakciókat váltanak ki fideszes és bizonytalan ellenzéki szavazókból” – mondta a Fidesz-kommunikáció háttér munkájáról egy volt századvéges dolgozó, aki szerint annyira fontos a precíz szóhasználat, hogy

„AZ EURÓPAI UNIÓ KIFEJEZÉS GYAKORLATILAG TILTÓLISTÁRA KERÜLT. MINDIG BRÜSSZELT KELL MONDANI, MERT AZT KÖNNYEBB ÖSSZEKÖTNI A LOMHA BÜROKRÁCIÁVAL ÉS AZ ARCTALAN, PÉNZÉHES HÁTTÉR HATALOMMAL”.

A kulcszavakat mindig a politika vezeti be a közbeszédbe, a pártmédia teszi őket állandóvá nyilvánosságban, innen tereli őket tovább a hivatalos kommunikáció konzultációs ívekre és óriásplakátokra. Orbán először a Parlamentben írta le Simicska Lajost a Jobbik és Vona Gábor milliárdos „gazdájaként”, majd a kormány média is hamar magáévá tette a fordulatot. A Jobbik autoriter szavazóbázisát „csicskázással” igyekeznek elbizonytalanítani: ezt a kifejezést is Orbán használta elsőként egy márciusi plenárison, és azóta a „csicskapárt” illetve a „lex csicska” kifejezéseket napi szinten forgatják fideszes újságírók. A „Soros-egyetemet” szintén a miniszterelnök tette a mindennapok részévé egy Kossuth Rádió-interjúban – ma már több Fideszhez kötődő médium így hivatkozik a CEU-ra.

A februári frakcióülésen Rogánék többször felhívták a figyelmet arra, hogy a civilek esetében ki kell emelni a külföldi finanszírozást. A Századvég nyilvános kutatásaiban is szisztematikusan „külföldi pénzekből finanszírozott civil szervezetként” hivatkozott a jogvédő szervezetekre, így alig 29 százalékos bizalmi indexet mértek nekik – szemben a „magyar civilek” 56 százalékaival. A minisztérium „Médiakapcsolatokért Felelős Osztálya” számon is kéri a szókapcsolatok használatát, és nem csak a politikusokon, de a fideszes média kapcsolattartóin is. Kocsis Mátét állítólag azért is váltották le a párt kommunikációs igazgatói posztjáról, mert a pártban nem mindenki tartotta magát az elvárásokhoz.

Mészáros Lőrinc lapbirodalma hamarosan lefedheti az egész országot

Az újjáépült Fidesz-nyilvánosságban két nagyobb erőközpont jött létre: az egyik Mészáros Lőrinc, a másik Habony Árpád személye köré épült. A tervszerű építkezést mutatja, hogy a stróman Heinrich Pecina kezében lévő Mediaworks 2016 eleje óta készült az átállásra: több hónap tárgyalást követően előbb felvásárolta az 5 megyei újságot kiadó Pannon Lapok Társaságát, és csak ezután került a felcsúti polgármester tulajdonába. Már 2016 elején pontos terv állt készen a megyei lappiac megszállására.

Mészáros Lőrinc médiabirodalmában, ami már legalább 192 újságot és további elektronikus csatornákat foglal magában, jellemzően azok a figurák kaptak vezető posztot, akik két éve elhagyták Simicskát, és Orbánnal tartottak. Ez a hagyományos közéleti „szérióz” lába a médiabirodalomnak, és a Mediaworks szerepe is az egykori Nemzet-csoportéhoz hasonló: a Fidesz törzstáborának feltüzelése és szélesítése központilag gyártott kommunikációs paneleken keresztül.

A kiadóvállalat vezérigazgatója az a Liskay Gábor lett, aki húsz évig volt Simicska Lajos leghűségesebb üzlettársa a Nemzet-csoport első embereként, de a nagy összeveszés, közvetlenül a gecigate előtt – állítólag néhány óra habozás után – Orbán mellé állt, vitte magával bizalmi embereit, és vezető szerepet vállalt az új médiabirodalom kialakításában. Liskay inkább a hagyományos médiában otthonos vezető, de az 1990-es évek közepe óta ott állt mögötte a Fidesz, így tisztán piaci eredményei sosem voltak.

Megpróbálta lemásolni eddigi életművét, de a Magyar Idők című napilapkísérlet megbukott: olvasottsága elmaradt minden várakozástól, hiába a heves Fideszes hátszél és Orbán Viktor személyes promóciója. A lap nem véletlenül nincs auditálva: alapítása óta nem tudott 8 ezer átlagos napi példányszámnál jobb hónapot produkálni. A korábbi Axel Springer és Pannon Lapok laphálózatot bekebelező Mediaworks felvásárlása után viszont már nem is annyira fontos a „hivatalos” kormánylap, helyette 12 megyei lapban lehet nyomni a kormánynak kedves üzeneteket. Ezek a Fidesz igazi napilapjai.

A MATESZ adatai szerint összesen 257 ezer példányban jelennek meg a Mészáros-hoz került napilapok. Ez akár 1 millió olvasó elérését teszi lehetővé 12 megyében, ami akkor is súlyos szám, ha egyébként több megyei szerkesztőségből jöttek hírek arról, hogy Mészáros érkezése óta havi több tucat előfizető fordul el különböző megyei lapoktól.

A szakmai munkát tartalomfejlesztési vezérigazgató-helyettesként ugyanaz a Csermely Péter vezeti, aki már a Nemzet-csoportban is a hírszerkesztés összehangolásáért volt felelős. A Simicska-média régi dolgozói szerint a korábbi rendszerben is ő volt az első számú bizalmi ember Liskay mellett. Most ő tartja a kapcsolatot a Rogán-minisztériummal is. Szigorú szerkesztő hírében áll, és politikailag is rendkívül elkötelezett: egyik – munkatársai körében legendássá vált – mondása szerint „aki tőle is jobbra áll, az már leesik”. Fontos igazolás volt a Magyar Időktől érkezett Élő Gábor stratégiai igazgató is, aki korábban a közmédiánál számított megkerülhetetlen figurának, amíg a Lomnici-ügy után el nem küldték.

Csermelyék érkezésével a Mediaworks megyei lapjainak vezető szerkesztőit azonnal kirúgták, és létrehozták a Központi Szerkesztőséget, ahol a 12 megyei lapban megjelenő közéleti tartalmakat állítják össze. Minden, ami nem helyi, és politikai hír, azt a Magyar Idők szerkesztősége melletti, Lurdy Házban lévő központban szerkesztik meg.

A megyei lapok 7., 8. és 9. oldala minden nap, az összes megyei újságban megegyezik, ez alól egyedül az ünnepnapok jelentenek kivételt, ilyenkor a Mediaworks olyan különleges tartalmakkal kedveskedik az olvasóknak, mint a karácsonyi és húsvéti Orbán-interjúk. Természetesen egységes címlappal minden megyében, kizárva az egyénieskedést.

A Mediaworks lapjai betérítik az ország kétharmadát, és jó esély van rá, hogy hamarosan meglegyen a háromharmad is. Kelet-Magyarországon a Russmedia osztrák tulajdonú kiadóvállalaté három megyei napilap: a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Észak-Magyarország (35 ezres példányszám), a Hajdú-Bihari Napló (31 ezer) és a szabolcsi Kelet-Magyarország (38 ezer). Erre a három lapra érkezett már fideszes háttérű ajánlat, és mindenki úgy számol, hogy rövidesen valamilyen formában a Mediaworkshöz kerülnek.

A londoni székhelyű Radio Bridge Media befektetési alap tulajdonában lévő Lapcom adja ki a két

kiemelkedően sikeres megyei lapot, a győri Kisalföldet (57 ezer példánnyal messze a legnagyobb megyei lap) és a szegedi Délmagyarországot (35 ezer példány). Természetesen már ezekre is bejelentkezett a Fidesz-média, de még nincs egyezés. Ha ezek az üzletek létrejönnek, az országos közéleti print sajtó túlnyomó részében megszűnhet a kritikus tájékoztatás.

Habony Árpád és Arthur Finkelstein célba vette a kritikus sajtót

A Mediaworks-portfólió vette át a direkt pártsajtó szerepét, és elsősorban a Rogán-minisztériumban megfogalmazott üzeneteket közvetíti. Teljesen új jelenség viszont a Fidesz-médiában az a gépezet, amit Habony Árpád stábja épített fel, és amihez kapcsolódik a Matolcsy György vonzáskörébe került Origo is.

A FIDESZ AZ ÁLLAMI KÖLTÉSEKEN KERESZTÜL EDDIG CSAK A HIRDETÉSI PIACOT TORZÍTOTTA EL, A HABONY-MÉDIÁVAL VISZONT NEKILÁTOTT A HAGYOMÁNYOS NYILVÁNOSSÁGSZERKEZET SZÉTROMBOLÁSÁHOZ IS.

Amióta 2015-ben Rogán Antal bevonult a kormányba, Habony Árpád Budapesten havonta átlagosan csak két hétvégét tölt el, a székhelyét áttette a londoni Kensingtonba, ahol Orbán Viktor amerikai főtanácsadójával, Arthur Finkelsteinnel – akivel Danube Business Consulting (DBC) néven közös londoni tanácsadócége is van – két éve nemzetközi ügyfelekkel is foglalkoznak. Két egymást követő kétharmados választási siker áll a Habony–Finkelstein páros háta mögött, és ez az amerikai tanácsadói múltjával együtt már jó ajánlólevél a hatalomba igyekvő közép-európai populisták köreiből.

A zágrábi Telegram szerint a DBC dolgozik a horvát konzervatív HDZ-nek, kapcsolatban áll a Macedóniában sorosozó nacionalista Nikola Gruevski stábjával, és a volt szlovén miniszterelnökkel, a konzervatív-liberális SDP vezetőjével, Janez Janšával is. Utóbbi kapcsolat olyan erős, hogy Habony médiacége, a Modern Media Group a szlovén médiapiacra is megjelent, és két hozzá kapcsolódó vállalkozással közösen többségi tulajdonrészt szerzett az SDP-hez közel álló Nova24TV-ben is. A Newsdeeply és a Guardian egyik újságírója még tavaly kapcsolatba lépett a DBC két ügyfelével is, és arról számolt be a 444-nek, hogy Habonyék nem egyszerűen tanácsadással, hanem komplett politikai kommunikációs és médiatervvel hálálnak a környező országokban.

Ennek a csomagnak számos elemét hatékonyan használják már a Fideszben. A kabinetiroda felállása óta Rogán asztala a kampányok pontos megtervezése, Habony stábja inkább a médiapiaci terjeszkedésre és a direkt kommunikációra koncentrál. A koncepció egyik fontos újítása, hogy

BULVÁRBA CSOMAGOLJÁK A KORMÁNYPROPAGANDÁT.

A Ripost bulvároldal, a lassan két éve Habony befolyása alatt működő TV2 és újabban az Origo is könnyebb tartalmakkal vonzza be a közönséget, a bulvárosabb tartalmak között helyezve el a politikai üzeneteket. A 150 ezerrel indult, ma már 500 ezer példányban ingyen osztogatott Lokál is fontos lába lett a bulvárbirodalomnak. Miután a BKV és a MÁV is velük szerződött Simicska Metropolja helyett, ellepték a metróállomásokat és vonatszerelvényeket és teljesen elfoglalták a közterületi piacot.

A cél a közéletet kevésbé követő, politikailag nem elkötelezett közönség „sorok közötti” befolyásolása. Finkelstein útmutatása szerint a médiában egyszerű, negatív üzenetek ismételtetésével operálnak, és

igyekeznek olyan témákat és figurákat találni, ahol a bulvár és politika összetalálkoznak:

- Terry Blacket a Lokál névtelen újságírója kérdezte először arról, tényleg meleg-e Vona Gábor, és a sztorit, illetve annak folytatásait aztán átvette a TV2 és az Origo is. Az ügyben Andy Vajna tévéje a konkrét hírhamisítástól sem riadt vissza.
- Juhász Pétert a lakbére, „méregdrága” Iphone-ja, franciaországi, sőt balatoni nyaralása (!) miatt vették elő, később egy elítélt zsaroló börtöninterjújával igyekeztek lejáratni.
- A jobbikos Volner Jánost a bokorig követték egy nővel a paparazzók.
- Spéder Zoltánt „legalább 1 milliárdot érő, hatalmas uszodával, tenispályával felszerelt svábhegyi luxusvilla előtt” kapták el a fotósok, amint BMW-jében megcsókol egy nőt. (Spéder pert nyert a TV2 ellen a lejárató riport miatt.)
- Hadházy Ákosról azt írták meg, hogy „méregdrága luxushobbija a magánrepülő-vezetés”, de „nem tudni, hogy van-e a nevéen magánrepülőgép”.
- Vona Gábort személyeskedő stílusban támadták, és ebbe még maga a miniszterelnök is beszállt, amikor a Parlamentben szórmentén lebusizta a Jobbik elnökét.

A Fidesz politikája az 1990-es évek közepe óta konfliktusok élezésére, gerjesztésére épül, és egészen a 2010-ben létrejött „centrális erőterig” a politikai mező kettéosztására törekedett. Mostanra ezt a háborút kiterjesztették a politikai nyilvánosságra is. Az elmúlt két év másik újítása, hogy

A FIDESZ TUDATOS MÉDIAHÁBORÚT FOLYTAT A KRITIKUS SAJTÓVAL SZEMBEN.

Orbán Viktor 2009 óta nem nyilatkozik olyan újságíróknak, akik nem tartoznak a pártmédiához, de ma már a Fidesz más vezető politikusai is csak különleges esetekben válaszolnak a kritikus orgánumok kérdéseire. A kiépült Habony-média viszont már nemcsak „alternatív valóság” építésére vállalkozik, de megkérdőjelezi az újságírók hitelét, rendszeresen valamilyen nemzetközi összeesküvés vagy háttérhatalom ügynökeinek bélyegezi a kellemetlenkedőket. A kormánymédia teoretikusai tagadják a nyugati típusú demokráciák felfogását az objektivitásra törekvő, a hatalommal szemben szükségszerűen kritikus sajtóról.

NYÍLTAN KÉPVISELIK, HOGY NINCS, NEM LÉTEZHET ÉRDEKTŐL MENTES KRITIKA, MINDEN POLITIKAI ÚJSÁGÍRÁS HATALMI TÖREKVÉS MEGNYILVÁNULÁSA, VALAMILYEN POLITIKAI ÉRDEK MOZGATJA.

Habony és Finkelstein ugyanarra a háborús logikára alapozza az ideológiáját, mint Donald Trump hírhedt főtanácsadója, Steve Bannon: csak barátok és ellenségek vannak, csak az ő igazságuk van és a miénk. A megosztó stratégiát az is indokolja, hogy a Századvég belső felhasználásra készülő mérései már szűk két éve azt mutatják:

A POLITIKAI ELLENZÉK NEM KELT ELEGENDŐ VESZÉLYÉRTETET A FIDESZES TÁBOR EGYBEN TARTÁSÁHOZ.

A kormány ezért újabb és újabb ellenségképeket és olyan összeesküvés-elméletet konstruált, amiben egy

láthatatlan hálózat – civilekkel, politikusokkal és általuk előretolt újságírókkal – Soros Györggyel a háttérben az ország, sőt egész Európa romba döntésén fáradozik. A kormánnyal szerződésben álló kutatóintézet egyik vezető elemzője szerint az egész stratégia a bevándorláshoz vezethető vissza: „Orbán azzal számol, hogy a török megállapodás megingásával a nyár végéhez közeledve újabb tömegek indulnak meg a balkáni útvonalakon. Akkor nagyon jól fog jönni az a hónapok óta táplált ellenségkép, amiben a Soroshoz köthető szervezetek mind annak a célnak vannak alárendelve, hogy a migránsok elárasszák a kontinenst.”

A nyilvánosság politikai megszállásán a kormány politikai elemzői háttér csapatának legmegbízhatóbb figurái dolgoznak. Habony Árpád két legfontosabb embere ebben a munkában G. Fodor Gábor és Láncki Tamás. Mindketten politikatudósok, tanácsadók, akik már direkt módon is részt vállalnak a politikai kommunikáció alakításában: főszerkesztői székekbe (888.hu, Figyelő) ültették őket, annak ellenére, hogy sosem dolgoztak a médiában. A kormánypárt az egyes lapok vezetői pozícióját politikai tisztségnek tekinti, és olyan „szerkesztőket” alkalmaz, akik századvéges elemzőként éveken keresztül szigorúan titkos állami iratokhoz is hozzáférhettek, és a Fidesz vezetőinek legbelső tanácsadói köréhez tartoztak.

A Fidesz-KDNP új, agresszív médiafelfogása megnyilvánul abban is, hogy a párt megmondóemberei lassan többet foglalkoznak a 444-gyel és az Indexszel, mint mondjuk az MSZP-vel, az Echo TV-n műsort indított a „liberális sajtó” cikkeinek ekézésére, Deutsch Tamás, Hollik István, politikusok és több kormányzati portál pedig visszatérően arról beszél:

"AZ ELLENZÉKET LEVÁLTOTTA A LIBERÁLIS MÉDIA."

Az Index, mint a legnagyobb elérésű közéleti híroldal és az ott zajló tényfeltáró munka évek óta zavarta Rogán köreit. Amint erre lehetőség nyílt, Orbán Viktor személyesen kérte meg Schmidt Máriát: ha már megszerezni nem tudja, bírja rá Spéder Zoltánt, volt üzlettársát, hogy fedje fel a híroldal tulajdonviszonyait. Április végén ez megtörtént: az egykori Fidesz-pénztárnok opciós jogával élve egy alapítványra ruházta át a portált. Azóta a Fidesz és médiája aktív kampányt folytat, hogy világos legyen: az Index rég nem független újság, hanem Simicska politikai eszköze. Az a Fidesz, amely a Simicska-érában alkut kötött arra, hogy felszámolhassa a lap függetlenségét.

Amikor Dudás Gergely főszerkesztő bejelentette felmondását, elindult az irányított nyomásgyakorlás: az Origo a politika rovatot hosszú évek óta vezető új főszerkesztőt, Tóth-Szenesi Attilát kikiáltotta Simicska bizalmi emberének, a Figyelő pedig arra célzott, hogy Dudás politikai nyomásra távozott. A Fidelitas még egy felmondás-számlálót is elindított Facebook-oldalán. A kormány és médiája láthatóan mindent elkövet az ország legolvasottabb szerkesztőségének szétrobbantása érdekében.

Az elnök emberének emberei

A kommunikáció napi működését irányító Habony-stáb főleg a korábban a Századvégnél dolgozó tanácsadókból állt össze, és az elmúlt évben a 888 Perc utcai szerkesztőségének környékén koncentrálódik. A Habony-médiában sűrűn felbukkanó, lejárató célzatú, névtelen cikkek közül több ebből a műhelyből származott.

A csoport szellemi vezetője, G. Fodor Gábor médiamunkásokat is a politikai küzdőtér szereplőinek, harcosoknak tekinti. Állandó politikai küzdelmet vív és vívat. Stratégiai igazgatóként felügyeli egyszerre a Századvégben zajló munkát, és koordinálja a kormány médiában megjelenő tartalmakat. Az ő dolga feltüzelné az újság fiatal szerzőit.

G. Fodor egy 2015-ös Magyar Narancs-interjúban kikotyogta, hogy a Fidesz „polgári Magyarországa” csak egy hatalomszerzést szolgáló politikai termék volt. Érzékeny pontra tapintott ezzel: Balog Zoltán miniszternek és Orbánnak is nyilvános beszédben kellett helyretennie az „okoskodó elemzőt”. G. Fodor pártbeli tekintélye visszaesett, de beleállt a napi munkába, és elvállalta az új típusú nyilvánosság szerkesztői feladatait. Nagy teljesítménykényszerében azonnal túl is pörgött; a párt vezetése számára is kellemetlenné váltak vagdalkozó anyagai: kollégái Tóbiás József feleségét például egy cikkben „maszturbációs segédeszköznek” nevezték, amitől több fideszes politikus is elhatárolódott, így G. Fodor később bocsánatot kért.

Az elmúlt hónapokban visszahúzódt a nyilvános szereplésektől; és háttérmunkával bizonyít feletteseinek. Nem dolgozik hiába: karácsony előtt néhány nappal Orbán ellátogatott a Perc utcába, és G. Fodor lapjának adott interjújában jelentette be, hogy 2017 bizony Soros kisöprésének éve lesz.

G. Fodor mellett fontos feladat jut Fűrész Gábornak, aki a cikkíráson túl a Kód közvéleménykutató tulajdonosaként és kutatásvezetőjeként 2009-2010 óta felügyeli a Századvégnek készülő méréseket is. A stáb telefonos, kérdőíves és fókuszcsoporthozos felmérések alapján tervezi meg az újabb médiakampányokat is.

„AZ UTOLSÓ BUZIZÁSIG MINDENT MÉRNEK”

– mondta a Kód munkájáról egy közvélemény-kutató. Nem csak előzetesen monitorozzák az állampolgárok „igényeit” és a kívánatos szókapcsolatokat, de figyelik a reakciókat is. Két éve például, amikor a Fidesz az elszivárgó bérből- és fizetésből élő választókat próbálta visszaédesgetni magához, a Kód háttérmunkája nyomán dobták be a közbeszédbe a Tony Blairtól kölcsönvett „keményen dolgozó kisemberek” szlogent. 2015-ös évértékelőjében ezt a panelt is Orbán vezette be, Rogán később papagájként ismételtette, heteken át forgatta a fideszes média, de mérések szerint nem rezonált rá a szavazóbázis, ezért inkább elvetették (és a migrációs tematikára tették át a fókuszot).

Az Orbán Viktor egykori szövegíró csapatát vezető Görgényi Tamás és Maurer Szemere választási tanácsadó, a Századvég Gazdaságkutató igazgatósági tagja (Habony korábbi személyi titkára) is ott van G. Fodor szűk környezetében, ők fontos segítséget jelentenek az elemző-tartalomgyártó munkában. A belső századvéges körhöz tartozik még Demeter Szilárd, Tőkés László fideszes EP-képviselő egykori nagyváradi irodavezetője, elemző, aki egyben Habony egyik ügyintézője.

2016 nyarától kezdve G. Fodor, közeli munkatársai és a Fidesz-médiák vezetői több alkalommal összeültek a Modern Media Group Perc utcai szerkesztőségében, hogy átbeszéljék a kommunikációs koncepciót és témákat. A találkozókra részt vett Láncki Tamás, későbbi Figyelő-főszerkesztő – aki Habonyék londoni cégének ügyvezetője egyben – és információink szerint Ómolnár Miklós, a Ripost főszerkesztője is. Néhány alkalommal Habony Árpád is feltűnt ősszel az Modern Media Groupban, tavaly

egyszer tiszteletét tette a Perc utcai főhadiszálláson Finkelstein is, aki betegsége miatt már ritkábban jár Budapesten, és akit a századvéges „katonák” köreiben különös tisztelet övez. Úgy tudjuk, itt konkrét témák cikkszervekről is szó volt; hasonló személyes egyeztetésekre és találkozókra idén már ritkásabban került sor.

Névtelen valóságtorzítás

Már távozott origós és figyelős újságírók arról számoltak be a 444-nek, hogy a politikailag legérzékenyebb, legfontosabb propagandisztikus vagy lejárató anyagok váratlanul jelentek meg az újságban, és már készen, kívülről érkeztek a lapba. A gyakran névtelen cikkek nem a hagyományos szerkesztőségi működésben születnek, sokszor csak a főszerkesztő vagy más bizalmi ember kezén mennek át.

A rendszer azért tud olajozottan működni, mert a Habony-média bizalmi pozícióiban olyan figurák ülnek, akik személyesen is kapcsolódnak a tanácsadóhoz. A bulvársajtóból a 2006-os kampányban a Fideszbe ejtőernyőző Kaminski Fanny (Habony volt felesége, Orbán egyik sajtófőnöke) fontos kapocs ebben a körben. Ő vitte körbe a bulvárvilágban Habonyt, és ellenzékben ő hozta össze volt férjét a Story magazin főszerkesztőjeként ismertté vált Ómolnár Miklóssal is.

Ómolnár, az egyre több platformon elérhető Ripost bulvármagazin tulajdonos-főszerkesztője, jól ismert alakja a magyar bulvárújságírásnak. Még a Kádár-rendszerben kezdett, mint a Magyar Ifjúság című KISZ-lap újságírója, a rendszerváltás után a Kis Újság nevű kiscgazda lap főszerkesztőjeként a kiscgazdák országos listáján bekerült a Parlamentbe is. 1998-ban a holland VNU kiadó új típusú, a néhány évvel korábban indult kereskedelmi tévék sztárjainak magánéletéről szóló pletykákra alapozó bulvárhetilapot indított, a főszerkesztői posztra Ómolnárt kérték fel. A Story magazin hatalmas siker lett, Ómolnár pedig a hazai bulvársajtó elsőszámú guruja. 2014-ben – miután Varga Zoltán megvásárolta és Central Médiává nevezte át az egykori VNU-csoportot, ami akkor a finn Sanoma tulajdona volt – váratlanul, tisztázatlan körülmények között távozott a főszerkesztői posztról. Székében Kökény-Szalai Vivien követte.

Ómolnár 2015-ben már maga prezentálta egy új médiaportfólió terveit a politikai bulvárba igyekvő Habonynak. Kiadójában az egyedüli cégjegyzésre jogosult személy az a Schatz Péter lett, aki Habony cégével közösen fektetett be Szlovéniában. A ma már nyomtatásban is kapható Ripost közben magazinműsort kapott a TV2-n és a Sláger FM-en is; a rádió igazgatóságának élére aztán az a Jáksó László került, aki nem csak barátjaként beszél Orbán tanácsadójáról, de üzletelt is a Habony családdal. Miközben épp náluk egyáltalán nincsenek politikai újságírók, a Ripost lett a Fidesz-média egyik legagresszívabb állása. Egy már távozott szerző szerint Ómolnár egyedül maga veszi kezelésbe a politikailag kritikus anyagokat, és nem csak közvetít cikkeket, de maga is aktívan részt vállal a tartalomgyártásban.

A TV2 Tények című hírműsorának élére szintén Habony javasolta azt a Kökény-Szalai Vivient, aki a 2014-es kampányban vitatott szakmai, de annál nagyobb pártpolitikai értékű könyvet is írt Zuschlag Jánosról, és aki starys korszakában szintén Kaminskival ápolt közeli kapcsolatot. A Tényekben sokáig a Hír TV-től igazolt Kunfalvi Nóra volt megbízva a lejárató anyagok készítésével, ő jegyezte a többi között a Pukli István családjának múltját, Juhász Péter lakbérét és Spéder Zoltán magánéletét firtató riportokat,

utóbbi esetben a szerkesztő kilétét már titkolta a kereskedelmi tévé.

Habonynak a Figyelő főszerkesztőjének kinevezéséhez is volt köze: a londoni cégét vezető Lánczi Tamás lett Schmidt Mária lapjának vezetője. „Mondták, hogy beszéljek századvégesekkel cikkötletekről, és jöttek is bőven” – utalt a Schmidt Mária érkezése óta élő gyakorlatra egy távozó figyelős újságíró, aki szerint a Figyelőnél korábban sosem fordult elő, hogy aláírás nélkül menjen ki egy interjú vagy vezető cikk.

A szerző nélküli, erősen valóságtorzító anyagok mindegyik médiumban látványosan megszáporodtak a tavalai tulajváltások óta:

- Október 23-án az Origo név nélküli cikkben írta meg, hogy botrány tört ki Vona Gábor ünnepi beszéde alatt, pedig a Jobbik-elnök még a pódiumra se lépett. Az értesülést azonnal és kritikátlanul vette át a Habony-médiavilág többi „műhelye” is, pedig a világon semmi nem történt.
- A Tények hazugságát, miszerint tüntetők kifütyülték volna a magyar himnuszt, egy órán belül vette át az Origo, a 888, a Lokál, és a Ripost. Az üzenetet másnap Kovács Zoltán kormányzóvivő és Kósa Lajos frakcióvezető ismételték.
- A Pesti Srácok blog névtelen cikke indította el azt a híresztelést, ami szerint Portik Tamás a börtönből pénzel egy „vezető ellenzéki politikust”, akire aztán a társoldalak már Juhász Péterként hivatkoztak. A TV2 egy elítélt zsarolót megszólaltatva rágalmazta Juhászt, és elbukta a pereket.
- A Ripost Juhász Péter nyaralásáról tudósított névtelenül, ahogy a Lokál is.
- Az Origo és a TV2 nekiment az LMP korrupciós ügyekre ráállított társelnökének, Hadházy Ákosnak, és a „Hadházy klánra” és a fideszes korrupciós ügyekben gazdag földárveréseket próbálták felhasználni arra, hogy besározzák az LMP-s politikust.
- A Figyelő márciusi momentumos anyagának szerzője nem ismert. Korábban a 4-es metróról készült OLAF-jelentést is név nélkül szivárogtatták ki a pénzügyi lapnál, de a „Mészáros Lőrinc jobbkezéként” hirdetett Jászai Gellérttel készült interjút sem írta alá senki. Arról is névtelenül írtak, hogy Soros György tavaly titokban tárgyalt Orbán Viktorral. (Ez Soros sajtófőnöke szerint nem igaz.)
- A Ripost az Origóval együtt ért el új mélységet: a tüntetésszervező aktivista Gulyás Márton letartóztatása és bírósági elítélése után hozta nyilvánosságra Gulyás egy meleg társkereső oldalra feltöltött képeit.
- Szintén névtelenül jelent meg, és futott végig a fideszes médiában az a rendkívül megalapozott hír, hogy Soros repülővel utaztatott volna tüntetőket a „Soros-egyetem” melletti tüntetésekre. Az időrend sem volt teljesen rendben:

Piaci konkurensokról van szó, az április 12-i civilpárti tüntetésről mégis ugyanazok a fotók jöttek le az

egyres oldalakon, ráadásul más-más forrásmegjelöléssel. Az Origo fotórovat-vezetője fel is mondott, miután a rovat munkatársainak senki sem szólt, hogy képeiket lecserélik az ismeretlen eredetű fotókra. A Ripost és a TV2 is ugyanattól az olasz paparazzótól kapta a fotókat a Spéder Zoltánt lejárató anyagához, és a Jobbik elnöke szerint őt is ez a fotós követte. A TV2-t a sajtóra vonatkozó jogszabályok sem mindig érdeklik, ha nagypolitikáról van szó: több esetben jogerős bírósági ítéletek után sem hoztak le helyreigazításokat.

A fenti példák azért fontosak, mert miközben a kormányzati média – újságoktól kezdve hírportálokon át televíziós riportokig – sok esetben teljesen kritikátlanul közöl politikai célzattal készült, kétes eredetű anyagokat, a piacfelügyelettel megbízott Médiahatóság még csak nem is kommentálja a fejleményeket. És miközben hallgat, a hatóság azért nem enged összeolvadni két kormánytól független online médiacéget (a Centrál Média csoport online portfólióját és az RTL-t) mert az üzlet

„VESZÉLYEZTETNÉ AZ ÁLLAMPOLGÁROK SOKSZÍNŰ TÁJÉKOZÓDÁSHOZ FŰZŐDŐ JOGÁT”.

Habony maga alá gyúri az Origót

Egy-kétszer feltűnt a kormányportálok tavaly őszi kupaktanácsain egy csendes, morózus középkorú figura, Gábor László is. Több mint 10 éve dolgozik a mainstream média első vonalában, mégis alig találni róla képet az interneten, és noha korábban online újságírói tapasztalata alig volt, ma

GÁBOR LÁSZLÓ AZ EGYIK LEGNAGYOBB BEFOLYÁSÚ EMBER AZ INTERNETES HÍRPIACON.

Hivatalosan az Origo „hírfőszerkesztője” és második embere György Bence tartalomigazgató mögött, valójában ő használja a főszerkesztői irodát, felügyeli a tartalmakat, és tartja kézben a munkát. György szerkesztői kérdésekbe kevésbé folyik bele, főleg reprezentatív feladatai lennének, de az utóbbi hetekben már ezeknek sem tesz eleget – az idei Media Hungary-n például a New Wave fősponzornak számított, de a cégvezetésből senki nem állt színpadra. A Főszerkesztők Fóruma szakmai szervezetből, miután több tag kezdeményezte, hogy legyen szó az Origo eltorzulásáról, György inkább kilépett, arra hivatkozva, hogy ő „posztja szerint nem főszerkesztő”.

Gábor Lászlót és György Bencét a fideszesnek nehezen bélyegezhető Bárdos András vitte a TV2-be 2004 után, a Gyurcsány-kormány elején. Akkori TV2-s kollégái szerint mindketten „keményvonalas libsinek” számítottak, de ahogy változott a politikai széljárás, a Fidesz felé kezdtek tájékozódni. Átvették a Tényeket, miután a műsorvezető-szerkesztő Bárdos távozni kényszerült, és 2008-at követően, ahogy világos lett, hogy Fidesz-kormány jön, megkezdték a hírműsor jobbra állítását.

A programigazgatónak előlépett György aktív kapcsolatot épített ki Rogán Antal köreivel, különösen Kaminski Fannyval, akinek bejárása lett a TV2 stúdiójába is. A György-Gábor duó készségesen együttműködött a Rogán-stábbal: bejutottak Orbán Viktor Cinege utcai otthonába, és később egyedüli tévéstábként Orbán Ráhel esküvőjére is. Minden a lehető legjobb úton volt egészen a Simicska-balhégig, de a gecizés után Györgyék és csapatuk távozott a vállalatától, és megalapították a faktor.hu-t. Az egyik verzió szerint Simicskáék, akiknek látszólag érvényes előszerződésük volt a TV2-re Simon Zsolt és Yvonne Dederick igazgatókkal, nem bíztak a Rogánékkal túl közeli viszonyba keveredő Györgyékben. Mások azt

mesélték, cégvezetői ambícióik miatt kellett elküldeni őket, mert bomlasztani kezdték a rendszert.

Rogánék eredetileg a Faktorból terveztek nagy kormányzati portált építeni, de aztán a Fidesznek sikerült maga oldalára fordítania a Telekom Origo-tenderét, és baráti kézbe került a legnagyobb forgalmú magyar online médiavállalat. György és Gábor évek óta megbízható kádernek számítottak fideszes körökben, mégis meglepő volt, hogy a sajtóban Matolcsy György unokatestvére, Szemerey Tamás érdekkörébe sorolt tulajdonos, a New Wave Media őket tette meg a lap élére. A cég egy korábbi vezető beosztottja a tavalyi kinevezés idején arról beszélt:

A CÉGVEZETÉS MÖGÖTT HABONYÉK DÖNTÖTTEK ARRÓL, KI LESZ A FŐSZERKESZTŐ, ÉS KI VISZI MAJD A TARTALMAT A LAPNÁL.

Habony és Rogán rögtön a New Wave–Telekom-üzlet után világossá tették, hogy az állami hitel és a befolyás nincs ingyen, és a fontos politikai tartalmi kérdésekben nem engedik ki a kezükből a kontrollt. A New Wave vezetőit, Szilágyi Dániel kreatív igazgatót és Száraz István vezérigazgatót egyre ritkábban lehetett látni az Origo szerkesztőségében, miután konfliktusba gabalyodtak a Rogán–Habony-féle kommunikációs központtal. Beszéltünk olyan volt origóssal, aki néhány hete lépett le a cégtől, és egy év alatt csak egyszer találkozott Szárazsal.

TAVALY SZÁRAZ KÉRDÉSRE ELISMERTE, HOGY A (ROGÁN FELÜGYELETE ALATT MŰKÖDŐ) KOMMUNIKÁCIÓS HIVATAL HOSSZÚ IDEIG NEM TELJESÍTETT KIFIZETÉSEKET AZ ORIGÓT MŰKÖDTETŐ NEW WAVE MEDIA FELÉ.

A konfliktusnak két oka volt: Habonyék szerették volna formálisan is átvenni az Origót a Matolcsy-közeli cégtől, a New Wave viszont próbálta visszaszerezni az irányítást a megjelenő tartalmak felett. A miniszterelnök közvetlen környezetéből ketten is megerősítették, hogy Matolcsy György fia, Matolcsy Ádám Orbán Viktort is felkereste, hogy megoldást találjon a New Wave körüli helyzetre, de a kormányfő nem foglalkozott a kérdéssel. (Matolcsy Ádámot a tulajdonában lévő Balaton Bútoron keresztül emailben kerestük, de nem reagált.)

Az Origo cégvezetése azzal próbált meg valamennyi mozgásteret megőrizni magának, hogy a Habony hitelezőjéhez, Tombor Andrásához került Atmedia helyett az RTL Klub saját sales house-szával, az R-Time-mal kötöttek szerződést az Origo non-spot hirdetéseinek értékesítésére. A kifizetések ügye végül idén év elejére rendeződött, miután Orbán jelezte a médiában hadakozó konkurens csoportoknak: a közelgő kampány idején maximális fegyelmet, együttműködést és bajtársiasságot vár el mindenkitől – majd választások után lehet tovább öldökölni egymást.

Egyben tartani a sereget a választásokig

Gábor László hírfőszerkesztőként egy év alatt beolvasztotta az Origót a Fidesz-médiába. 10-12 ember követte őt és Györgyöt a TV2-től a Faktoron keresztül az Origóig, és nagyon hamar elkezdtek átállítani a lapot. A korábbi tévés kollégák (Németh Róbert, Sándor Zsolt, Szász Tamás, Turi Zoltán) alig néhány hónapnyi online (faktoros) szerkesztői tapasztalattal a hátuk mögött azonnal felelős szerkesztők lettek az ország legnagyobb híroldalánál.

A Belföld rovat korábbi politikai újságírói közül többen maguktól kérték az áthelyezésüket, miután észlelték az irányt. Az új világban sima MTI-szemlék sem mehetnek ki a címlapra anélkül, hogy valamelyik felelős szerkesztő ne futotta volna át, és igazította volna ki azokat. Egy március elején kirúgott origós mesélte: többször előfordult, hogy leadott egy MTI-hírt közlésre, „az ügyeletes felszerk pedig kiszaladt a konyhába telefonálni, hogy egyáltalán megjelenhet-e”, majd némi fideszesítés után élesedett az anyag. Volt, hogy egy ellenzéki sajtótájékoztatóról 3-4 óráig nem ment ki cikk, mert nem sikerült elérni Gábort, aki többek szerint kifejezetten fontos ember lett az új Fidesz-médiában, és a helyenként a szétesés szélére sodródott Tények szerkesztéséhez is kérték a segítségét.

A propagandisztikus cikkek szerkesztésében és szövegezésében a hírfőszerkesztő maga is részt vállal, de a többi rovatban is megszilárdultak az elvárások. A Kultúra rovatban Vidnyánszky Attila, a sportosok között Kubatov Gábor és az olimpiai ügy lett érinthetetlen. „Amikor a szabad sajtó haláláról beszélnek az emberek, olyan esetekre gondolnak, mint amikor a Vidnyánszkynek túlságosan gyakran beszélő kulturotort a vezetőjével együtt kivágják, mint a gerelyt, vagy a napiparancsnak ellentmondó fradis írásért hónapokig térdepeltetik a sarokban a sportrovat egyik legtehetségesebb tagját, aki végül csak a témáról lett letiltva, nem rúgták ki” – mutatta be a belső kultúrát a néhány hete kirúgott Mártha Bence sportújságíró, akivel a többiekhez hasonlóan HR-esek írtatták alá a távozási papírokat, mert a vezetők a kirúgásukhoz már nem merték adni az arcukat.

A magától lelépő Birkás Péter búcsúlevelében azt írta, a Tech rovatot is elérte a cenzúra és az „értelmetlen szervilizmus”. Az Origónál azóta felállt a Tech rovat, a fotó rovat vezetője, a tévé rovat munkatársa és a vezető címlapszerkesztő. Eközben Kovács András újságíró, aki a megjelenése után egy nappal levetette a nevét emlékezetes momentumos cikkéről, a következő értekezleten írásáért külön dicséretben részesült.

A Fidesz-média számára most az jelenti a legnagyobb gondot, hogy egyre nagyobb számban sokallnak be az újságírók a frissen megszállt szerkesztőségekben. Az elvándorlás elsősorban az Origo és a TV2 hírműsorainak napi működését fenyegeti. Mindkét médiumnál drasztikus nézettség-, illetve olvasottság-zuhanás figyelhető meg. A Tények nézettsége folyamatosan esik, még így is elér naponta minimum 630 ezer nézőt, de csak 15 százalékos közönségarányt tud felmutatni a 18 és 59 évesek között, ez pedig nagyon elmarad a fő konkurens RTL Klubtól. Az Origo 540 körüli ezer egyedi látogatót vonz be naponta, ami visszaesés az eladás idején (2016 elején) mért 610 ezer körüli számokhoz képest.

A Tényektől Kökény-Szalai érkezése óta annyian elmentek, hogy az elmúlt hónapokban a Comment.com és a 24.hu értesülései szerint már a műsorkészítést is veszély fenyegeti: a sokadik felmondási hullám végén nyolcan maradtak a műsorban, gyakornokokat kellett bevetni, hogy egyáltalán elkészüljön az adás. A Ripostnál is voltak felmondások. Az egy évvel korábban távozó Fekő Ádám utólag „bocsánatot kért minden leütött billentyűért”, Vultur Csaba pedig ilyen stílusosan búcsúzott:

„EGY IDEIG VAN AZ, HOGY JÓL FIZETNEK. AZTÁN VAN AZ, HOGY NEKEM NEM KELL FOGLALKOZNYOM POLITIKÁVAL. AZTÁN VAN AZ, HOGY AZT NEM ÉN ÍRTAM. AZTÁN AZ, HOGY ÉN ÍRTAM, DE ÁTÍRTÁK. AZTÁN AZ, HOGY VALAMIBŐL EL KELL TARTANI A CSALÁDOT. ÉS PERSZE AZ, HOGY NINCS MÁS VÁLASZTÁSOM. MOSTANTÓL EZEK MÁR NINCSENEK.”

A Figyelőben a közéleti anyagok írói közül mára senki nem maradt a hetilapnál, a szakember hiány miatt már az elemző Kiszelly Zoltánt is felvették. A nyomásra ráerősít, hogy a CEU, majd a civilek pártján zajló tüntetéseken egymást érték a kormány médiát kifigurázó transzparenszek és hangos rigmusok. A politika szempontjából most a legnagyobb kérdés az, hogy a 2018-as választásokig egyben lehet-e tartani a rendszert.

Ahogy nemrég a Pulitzer-díjas Dean Starkman nyilatkozta a 444-nek, „demagógok, csalók, sarlatánok” ma a világon mindenhol azon munkálkodnak, hogy hiteltelenítsék és demoralizálják a velük kritikus sajtótermékeket. Magyarországon sem pusztán arról van már szó, hogy az állam a hirdetések koncentrációjával kiszolgáltatottá teszi a piacról élő médiumokat, hanem tartalmában is folyamatosan megkérdőjelezi a kritikus sajtó létjogosultságát. Egy olyan időszakban, amikor a mainstream médiának politikától függetlenül is kihívást jelentenek az álhírek, a hatalom ilyen brutális beavatkozása súlyos sebeket ejt a nyilvánosság szerkezetén: megingatja a hírszolgáltatókba vetett általános bizalmat, hitelteleníti az újságírói hivatást, és összességében gyengíti a demokratikus rendszer védekezőképességét. Pontosan ez a cél.

Közreműködött: Herczeg Márk. Grafikák, animáció, adatvizualizáció: Tamás Bence Gáspár.